

Ο άθλος ενός μεγάλου διανοητή

Είκοσι τρεις καλαισθητοι τόμοι για τον Χρήστο Μαλεβίτση

Της **ΜΑΡΙΑΣ**
ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ-ΠΟΘΟΥ*

Στην επέτειο των δεκαέξι χρόνων από τον θάνατο του αείμνηστου Χρήστου Μαλεβίτση και με την κοινωνία μας να κειμάζεται από την αδιέξοδη κρίση, έγινε στις εκδόσεις «Αρμός» η επίσημη παρουσίαση ολόκληρου του έργου του μεγάλου διανοητή, πρωτογενούς και μεταφραστικού, είκοσι τρεις καλαισθητοι τόμοι. Ένας πραγματικός εκδοτικός άθλος, που όχι μόνο τιμά τις εκδόσεις «Αρμός» αλλά και φέρει ελπιδοφόρο μήνυμα πως κάποιοι άνθρωποι αντιστέκονται με τη δύναμη του ίδιου του πνευματικού έργου.

Μια ομάδα φίλων του έργου του Χρήστου Μαλεβίτση εργάστηκε με αξιοθαύμαστη πίστη αλλά και με τη διορατικότητα πως το έργο αυτό έπρεπε να μείνει συμπαγές και αλώβητο στον χρόνο, ως εναγώνια αναζήτηση των δρόμων του Θεού.

«Τίποτα δεν σου ανήκει. Σου εδόθη όμως ένα κερί, η ψυχή σου. Από τότε που κατάλαβες, άναψες το κερί και είπες: θα το κρατώ αναμμένο μέσα σε τούτη την κοσμική ξαγρύπνια ίσαμε να λιώσει. Αυτή, είπες, είναι η εφημερία μου».

Ο λόγος του Χρήστου Μαλεβίτση εξακολουθεί να είναι η εφημερία του πνεύματος. Μια οδυνώμενη πορεία προς την αλήθεια του Θεού. Πορεύτηκε ανάμεσα στην «απορία» του Ηράκλειτου και στον «πόρο» της θεϊκής ρωγ-

μής, που τον είπε αγγελία και άγγελμα. Άγγελμα θεϊκό που αναδύεται από το Αδυτο της ψυχής.

«Αυτό το τέλειο σύμπαν κάπου έχει μια ρωγμή, είναι η ψυχή μου», είπε. Και αυτός ο λόγος του ο προφητικός και ευαγγελικός ήταν η εγκόσμια πανοπλία στη συνομιλία του με τον Θεό. Γιατί γνώριζε πως μόνον τον λόγο μπορούσε να αντιπαραθέσει στη σιωπή του. «Ηρθαμε στον κόσμο με μόνη μας αποσκευή τον Λόγο, είπε. Δεν διαθέτουμε τίποτε άλλο πέραν αυτού. Είναι το μόνο στοιχείο αγιότητας μέσα στο εχθρικό σύμπαν». Και με αυτή την αγιότητα του λόγου του, έχτισε το φιλοσοφικό του όραμα και το άφησε παρακαταθήκη σε εκείνους που αναζητούν τον προσωπικό τους αυτογνωσιακό καθαρό.

Τα μεγάλα συμβάντα, που σμάδεψαν την εγκόσμια περιπέτεια του πνεύματος από τη μυθική αυγή του χρόνου και το οδήγησαν στις τραγικές κορυφώσεις του, ο Μαλεβίτσης τα είδε κάτω από έναν ευρύ και στιβαρό ορίζοντα. Τα άπλωσε στο κατακτημένο γνωστικά πεδίο της μεγαλοφυούς όρασής του και κατόρθωσε μια μεγαλειώδη σύζευξη φιλοσοφίας και τραγικής ποίησης, μύθου και ιστορίας, επιστήμης και τέχνης, θρησκείας και εθνολογίας, για να ανιχνεύσει τα στοιχεία εκείνα τα οριακά, τα διαποτισμένα από τον χυμό του τραγικού, που έδωσαν στο ανθρώπινο πρόσωπο το μεγαλείο τους αιώνες.

Χρήστος Μαλεβίτσης: οι εκδόσεις «Αρμός» παρουσίασαν το πρωτογενές και μεταφραστικό έργο του.

Ο λόγος του συγγραφέα εξακολουθεί να είναι η εφημερία του πνεύματος. Μια οδυνώμενη πορεία προς την αλήθεια του Θεού.

Και από βιβλίο σε βιβλίο, περιφέρεται σε τόπους έρημους, σε λαούς καταργημένους, σε στιγμές σταυρικές, περιφέρεται ανιχνεύοντας την κίνηση, τη ρωγμή, τη φανέρωση, την τραγική ουσία. Ανιχνεύοντας το τραγικό μεγαλείο που άφησε ως ίκνη της εγκοσμιότητας του ο άνθρωπος. Ή, αλλιώς, τις σταλαγματιές αίματος που άφησε πίσω της η ιστορία του ανθρώπου.

Τόσο βαθιά είχε βιώσει τις ιστορικές διαδρομές του κοσμικού φαινομένου, αυτές τις ερήμους της ιστορίας, τις σταυρικές στιγμές, τόσο βαθιά είχε εισχωρήσει στις μυστικές ροές του συλλογικού, του κοινού ή «ξινού» πρακλείτειου λόγου, που έδωσε αλήθειες συνταρακτικές, αλήθειες που σε αφήνουν έντρομο μπρος στο δέος της υπάρξεώς σου.

«Να αρθρώσω ένα λόγο που να ομολογεί προς τον λόγο της ανιότητας, αυτό είναι το έργο μου», είπε. Και μίλησε για το μεγαλείο της τραγικότητας: «Το τραγικό μεγαλείο δωρίθηκε σε κάθε άνθρωπο, είπε, από τότε που του μετρήθηκαν οι στιγμές του στον κόσμο τούτο και βρέθηκαν, η καθεμιά τους τραγικά μόνη μέσα στον σύμπαντα χρόνο». Ένα πολυσήμαντο έργο που μπορεί να γίνει πολύτιμος φίλος του αναγνώστη στις δύσκολες μέρες μας.

* Η Μαρία Λαμπαδαρίδου-Πόθου είναι συγγραφέας. Το τελευταίο της βιβλίο «Δωρεάν Φθινόπωρα» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ι. Σιδέρη.

ΚΑΘΗΜ. 26 Μαΐου 2013